

Feljegyzés

Horváth Márton elvtárs részére

A Bölcsészettudományi Osztályának kádervéleményére Heller Ágnes aspiránsjelölt ügyében a következő megjegyzéseket kell tennem:

1/ az, hogy Heller Ágnes 18 éves korábancionista volt, közismert tény. Tagjelöltté való visszaminősítése is erre vezethető vissza.

2. A kádervélemény "objektivitására" jellemző, hogy jól elvégzett társadalmi munkájához azt a megjegyzést fűzik, hogy "látszatra", utolsó időben való javulásának őszinteségét egyszerűen kétségbe vonják.

3. A legbotrányosabb azonban az a megjegyzés, hogy Heller Ágnes irodalmi téren "züllött dekadens burzsoa" tevékenységet fejtett ki. Mivel Heller Ágnes cikkei a Forumban és a Társadalmi Szemlében jelentek meg, szakdolgozatát Erdélyi Jánosról Kálmár Fogarasi Béla elvtárs és én a Tudományos Akadémia filozófiai évkönyvében szándékoztunk kiadni, nem is nagyon leplezett megrealizálása a mi tevékenységünknek.

Az ilyen jelenségek nyilvánvaló maradványai annak a szakítás és kádertisztító szellemnek, amelyet a rosszemlékű Siklósné honosított meg a Bölcsészettudományi Osztályon, amelyet azonban még ma sem tüntek el, melyeket azonban a kádertisztítás súlyos károsodása nélkül nem lehet tovább tűrni.

Lukács György

Budapest, 1951 október 8.

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

G.L. zárt fiókjából

2/mvt - 417/477

Feljegyzés Horváth Márton elvtársnak

Csendes Károly elvtárs újabb karakterisztikájáról Heller Ágnes^t illetően csak az a megjegyzésem, hogy ezt is ismerem is már régen, mert ezt csak része egy nagyszabású "káderzésnek", mely ezuttal nem az én, hanem a Fogarasi elvtárs háta mögött indult meg és a Társadalmi Szemlére vonatkozik. Fogarasi elvtárs ebben a kérdésben beadvánnyal fordult Kovács István elvtárshoz. Ami ezt a karakterisztikát illeti, csak a következő rágalomra akarok rámutatni. Szalai Sándor éveken át a társadalomtudomány egyetlen professzora volt a pesti egyetemen. Azoknak a hallgatóknak, akik akkor kétszakosok voltak /filozófia, társadalomtudomány/ kötelező volt Szalai előadásainak hallgatásai és szemináriumai-ban való részvétele. Szalai minden pár héten magából kikelve jött hozzám, hogy szemináriumában az én hallgatóim szakadatlanul kritizálják őt. Ezek közé tartozott Heller Ágnes is. A káderjellemezésben ez most már úgy fest "éveken keresztül a Szalai-intézet polgári klikkjéhez tartozott".

Egyébként Heller Ágnes már felvettem aspiránsnak.

Budapest, 1951 november 25.

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

CGYCL19-744/4

1952 március 23.

Feljegyzés

Horváth Márton elvtársnak

Mészáros István elvtárs, egyike legjobb tanítványaimnak, abból a célból, hogy Marx és Engels még le nem fordított műveit olvashassa, szeretné magát a német nyelvben tökéletesíteni és ezért néhány hónapra a Német Demokratikus Köztársaságba utazni. Diákstipendiumok oda még nincsenek, de a német követtel és a kulturattachéval beszéltem erről a kérdésről és ők azt mondták, hogy amennyiben ebbe a párt beleegyezik, el tudják intézni Mészáros meghívását. Mészáros elvtárs ebben az esetben májusban letenné kollokviumait, júniusban utazna ki és a jövő félév elején ismét itt lenne; utazása tehát egyetemi tanulmányait nem zavarná. Mészáros István elvtárs rendkívül tehetséges kritikus, akit 21 éves kora ellenére a Magyar Írószövetség tagjai közé felvett és pártszervezete is felvette a tagok közé. Tavaly József Attila-díjat kapott. Ezekből az okokból nagyon melegen támogatom Mészáros István kérését.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Lukács György

L44L19-744/5

Feljegyzés

Horváth Márton elvtársnak

Hunyor Erzsébet elvtársnő arról értesít, hogy politikai akadémiai előadásom június 20_ára van kitűzve. Ugyancsak a napokban Bölönyi György elvtárs arról értesített, hogy a Párt júniusban a Penklub nizzai kongresszusára engem akar küldöttnek küldeni. Ugyancsak júniusban lesz, ~~kingxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ még nem biztos, hogy hol, a Békevilágtanács legközelebbi ülése, amelyen okvetlenül részt kell vennem. Ilyen körülmények között azt ajánlottam Hunyor elvtársnőnek, hogy vegyék ~~é~~ az előadást az ezidei programról, mert lehet, hogy június nagy részében külföldön leszek. Ő azt válaszolta, hogy ezt nem teheti, mivel az előadót a Titkárság jelölte ki. Kéréssem tehát: az adott helyzetet a Titkárság előtt feltárni és az előadást a jövő évre eltolatni. Amit Hunyor elvtárs javasolt, hogy most dolgozzam ki az előadást, hogy minden esetre meglegyen, nem tartom helyesnek, mert az előadás minden valóság szerint ugyanis eltolódik a jövő évre és a politikai helyzet gyors változása miatt egy most megírt előadás akkor nem lesz használható.

Budapest 1952 április 21.

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1946 14-744/6

1952 május 6.

Kedves Horváth elvtárs,

mivel nem tudom, hogy mikor találkozunk, ezen az uton emlékeztetlek Mészáros István berlini utazására. Mészáros idő előtt le fogja tenni összes vizsgáit, hogy július első napjaiban indulhasson - feltéve hogy megkapja az engedélyt. Hogy azonban a különböző formalitásokat idejekorán le lehessen bonyolítani, okvetlenül szükséges, hogy a pártengedélyt az utazásra minél előbb megkapja. Beszélgetéseinkből úgy láttam, hogy ennek elvi akadálya nincsen, ezért kéerlek, intéztesd el a dolgot minél előbb.

Meleg üdvözlettel

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

14419-744/7

Kedves Horváth Elvtárs,

Gertrudtól hallottam, hogy Révai elvtárs elvileg beleegyezett abban, hogy február 1-től kezdve alkotói szabadságot kapjak és rád bízta e kérdés lebonyolítását. Ezért mellékelten elküldöm neked beadványomat a Titkársághoz és kérek, amennyiben valami megbeszélni való van e körül, hívj fel telefonon.

Meleg üdvözléttel

Lukács György

Budapest, 1952 november 10.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

6

G.L. z 31. f. 10. 10

MTA FIL INT.
Lubus Arch.

L44/L9-744/8

1953 február 13.

Kedves Horváth elvtárs,

Fogarasi elvtárs közölte velem beszélgetésüket a filozófiai katedra soráról az ő új munkabeosztásával kapcsolatban. Véleményemet igen röviden foglalhatom össze, mert teljes mértékben egyetértek Fogarasi elvtárral. Egyrészt abban, hogy - bármely szerény keretek között is - ~~fent~~ kell tartani a filozófiai katedra önállóságát. Ha beolvasztanánk a marxizmus-leninizmus tanszékbe, ez gyakorlatilag azt jelentené, hogy fontos diszciplínák /logika, filozófiatörténet, etika, esztétika/ előadása az egyetemen megszűnne. Ez pedig, eltekintve attól, hogy ezeken a területeken is szükségünk van, ha korlátolt számban is, képzett szakemberekre, más szakmák szempontjából is káros lenne. Például szükséges hogy az irodalomtörténészek, művészettörténészek stb. legalább is minimális esztétikai ismeretekkel rendelkezzenek. Másrészt abban is egyetértek Fogarasival, hogy helyes lenne ezt a munkát Szigeti elvtársra mint tanszékvezető docensre rábízni. Szigeti elvtárs az utolsó években rendkívüli mértékben kibővítette és elmélyítette filozófiai tudását. /Természettudományokkal behatóan foglalkozott stb./ Új munkásságából még csak néhány próbát ismerhettünk meg, ezek azonban magas színvonalúak. Diderothoz írott nagy bevezetését én például különbönek és elmélyedettebbnek tartom mind Lefebvre ismeretes könyvét. Ezért a magam részéről melegen ajánlom Szigeti kinevezését tanszékvezető docenssé.

Mellékelem Gertrud egy beadványát illetékes helyre való továbbítás végett.

Meleg elvtársi üdvözléssel

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Lukács György 7

Kedves Kovács elvtárs,

szombaton volt alkalomam R. edv. sal lenélni. Fellejsemint Meboty az
Gódo Kultúrpal-ai munkahelyén a horekhor horekhor tétéséi beuon le
heléle.

1) Kimerend előadás beuerehumból az 1.) rész b. e. 6. pontja (póldás
a szovjetvitából [1/2 oldalán])

2) Tölgereu upravtarn a 3. le pirtet (Dóing), s edv. hie póldás beu el-
küldés beu. R. edv. ^{tölgereu} meggyoralt arvat, a mit a vitá ^{Ma} fogamás éreken
é arvat mult hie beuélkem veled, huen az álbalam felvett el-
mileté hieidich elbeuélkem a vitát aratból a hieidichből, arrefest a
párt maet deulohet tant. Gient felolalás beuon arva fogak horekhor us,
a maon Péris edv. sal egekéshen híper vegoh. Aruegshen hiebat a pártból
nem hagen arat az utasbat, huen ma vedgal el az ülésvál, s arat az
új beuerehich éuélkem beuon fogak felolalás

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

6/11/19-744/9
M. Alderman NICHOLSON (Grande-Bretagne) - Invité -

M. NICHOLSON apporte le point de vue des syndicalistes et plus particulièrement des travailleurs de l'industrie métallurgique.

Nous sommes conscients, dit-il, des effets d'une course aux armements sur les conditions de travail et le niveau de vie. Les heures de travail sont prolongées ; et en temps de guerre tous nos droits conquis au prix de durs efforts sont anéantis.

"En Grande-Bretagne, nous avons eu à souffrir des effets des crises économiques et lorsque nous parlons de la Paix, ce problème doit être pris en considération car il y a des milliers de travailleurs en notre pays qui voient dans la production montante d'armements une garantie de plein emploi".

L'orateur poursuit en insistant sur la nécessité de démontrer davantage qu'il existe une autre solution possible, le travail pour une construction pacifique qui assurera aussi un travail régulier bien payé.

C'est pour cette raison, dit-il, que nous accueillons avec joie la perspective que soit tenue une conférence économique à Moscou au début de l'année prochaine.

Nous tromperions le Conseil si nous prétendions que notre mouvement de la Paix en Grande-Bretagne a des bases solides dans les usines et les chantiers de constructions navales. Le fait est que nous avons peu de comités de la Paix d'entreprises et que notre influence dans le mouvement syndical officiel est trop faible.

L'orateur signale que là où les comités de la Paix d'entreprises existent ils ont mené un travail vraiment magnifique au cours de la récente campagne électorale, tenant des meetings à la sortie des usines, organisant des manifestations sous diverses formes ce qui obligea les deux principaux partis politiques à faire de la question de la Paix le thème central des élections.

M. NICHOLSON apporte en conclusion des éléments d'études en vue de décisions concrètes du Conseil Mondial :

1/ Examiner les possibilités d'un échange de délégations de travailleurs manuels entre les pays

2/ Trouver des moyens d'aider les travailleurs à correspondre entre eux. Nous demandons qu'un service spécial soit créé au Conseil Mondial de la Paix à cette fin. Un échange de lettres à une échelle internationale peut, à notre avis, donner des résultats inestimables.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

G.L. Zárt fiókjából .../...